

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського
Аріельський університет
Інститут мовної освіти Норвіча
Харбінський інженерний університет
Центральний університет Хар'яна (Індія)

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання
іноземних мов

Збірник наукових праць

Одеса-2023

УДК 37.016:81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2023. 79 с.

Збірник містить тексти доповідей IV Міжнародної конференції з питань сучасної філології та методики викладання іноземних мов, що відбулась 20-21 квітня 2023 р. на кафедрі західних і східних мов та методики їх навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Жовнич О. В., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

МакКой А., голова міжнародного освітнього проєкту “English by camp”, викладач Інституту мовної освіти Норвіча, Велика Британія

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Рену Я., доктор філософії, професор Центрального університету Хар'яна, Індія

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

©Колектив авторів, 2023

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

- 2.Lam Y. A case study of a school blog: The use of a school blog as a tool for reflective learning. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 2004. 13(3). P. 249-258.
- 3.Paltridge B. Approaches to teaching second language writing. *TESOL Quarterly*, 2004. 38(4). P. 600-603.
- 4.Warschauer M., & Matuchniak T. New technology and digital worlds: Analyzing evidence of equity in access, use, and outcomes. *Review of Research in Education*, 2010. 34(1). P. 179-225.

СИНТАКСИЧНА СКЛАДОВА КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТУ СТИЛІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Наталія ОСЬКІНА,

*Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (китайська))» передбачає підготовку майбутніх учителів китайської мови і літератури, а саме, опанування здобувачами фундаментальних та професійно орієнтованих знань і умінь задля формування лінгвістичної (китайськомовної) компетентності зі стилістичною компетентністю у якості одного із складників.

Попереднє дослідження дозволило визначити когнітивний компонент одним із структурних елементів стилістичної китайськомовної компетентності майбутніх філологів-синологів. Було встановлено, що когнітивний компонент стилістичної китайськомовної компетентності окрім знання стилістичної термінології китайської мови включає в себе знання стилістичної теорії китайської мови, зокрема стилістичного синтаксису.

Метою дослідження є аналіз структури стилістичного синтаксису як складової когнітивного компоненту стилістичної компетентності майбутніх філологів-синологів.

По-перше, слід визначитись із поняттям «стилістичний синтаксис». Стилiстичний синтаксис – це вчення про побудову мови з точки зору її стилістичних властивостей. Стилiстичний синтаксис описує особливі синтаксичні структури щодо властивих їм виразних і композиційних можливостей, а також з точки зору їх стилістичної диференціації.

Емоційно-логічне виділення компонентів синтаксичних структур представлено таким стилістичним засобом як емпфаза. Призначення емпфази, яка китайською називається 着重 *zhuozhong*, полягає, таким чином, у тому, щоб логічно підкреслити, емоційно забарвити той чи інший член речення, ту чи іншу частину складної синтаксичної одиниці. При цьому змістовий і емотивний моменти, інтелектуальний і афективний аспекти даного явища знаходяться в єдності, тісно переплітаючись між собою.

Китайська мова має широкі можливості, багаті синтаксичними ресурсами для реалізації актуального членування висловлювання. Основними засобами емоційно-змістового виділення компонентів синтаксичних структур є інтонація

(语调 yudiao), інверсія (倒装 dao Zhuang), а також підсилювальні, обмежувальні та фразові частки (语气词 yuqi ci). В китайському стилістичному синтаксисі виділяється емпфаза членів простого речення, емпфаза частин ускладненого речення, емпфаза частин складного речення.

Одним із засобів стилістичного синтаксису в китайській мові є синтаксичні структури з емоційно-оцінним значенням. До них відносяться деякі побудови, які, висловлюючи логіко-сміслові відносини, передають також додаткові емоційно-оцінні значення. Конкретними носіями цих значень служать сполучники і спеціальні слова (спеціальні лексичні елементи). Названі засоби, поєднуючись між собою або ж зі словами інших класів (займенники, прислівники, сполучникові частки), утворюють в процесі узагальнення і типізації стійкі синтаксичні структури. Синтаксичні структури з емоційно-оцінним значенням представлені в китайській мові головним чином складнопідрядними реченнями: що виражають умовні відносини, що виражають відношення відмінностей.

Приємом стилістичного синтаксису сучасної китайської мови, що підвищує експресивні якості мови та дозволяє надати мові більшої виразності, є переосмислення значення синтаксичних структур. Переосмислення синтаксичної структури означає вживання будь-якої синтаксичної побудови не в прямому, а в іншому, переносному значенні. Семантичну трансформацію переосмислення, або смислового перетворення можна спостерігати в китайській мові на прикладі двох стилістичних фігур. Перша фігура – це риторичне питання (反问 fanwen), друга - подвійне заперечення (双重否定 shuangchong fouding).

Також варто згадати композиційні прийоми організації синтаксичних структур, які зазвичай називають синтаксичними фігурами мови. У стилістиці китайської мови їх іноді позначають терміном 布置类 buzhuilei. Синтаксичні фігуральні вислови займають важливе місце в системі засобів стилістичного синтаксису китайської мови. Вони використовуються в творах різних функціональних стилів, в різних жанрах літератури як засіб синтаксичної виразності. До числа основних композиційних прийомів організації синтаксичних структур в китайській мові відносяться: антитеза (对照 duizhao), паралелізм (парна побудова(对仗 duizhang) та послідовна побудова (排迭 paidie)), послідовне повторення (反复 fanfu), підхоплення (顶针 ding zhen), градація (层递 céngdì), еліпс (省略 shěnglüè), асиндетон (连词省略 liáncí shěnglüè), анаколуп (не має термінологічної відповідності в стилістиці китайської мови).

Підсумуємо, що когнітивний компонент стилістичної китайськомовної компетентності окрім знання стилістичної термінології китайської мови включає в себе знання стилістичної теорії китайської мови, зокрема стилістичного синтаксису. Стилістичний синтаксис вирізняється багатством і різноманітністю засобів, а саме: засобами емоційно-логічного виділення компонентів

синтаксичних структур; синтаксичними структурами з емоційно-оцінним значенням; прийомами переосмислення значення синтаксичних структур;

к

о

м

Література:

1. Горелов В.И. Стилистика современного китайского языка Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по специальности № 2103 «Иностр. яз.» Москва: «Просвещение», 1979. 92 с.

2. Попович А. С. Формування стилістичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури в закладах вищої освіти. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. No 3 (326), 2019, С.240-249

і

й

н

и

м

и

п

р

и

й

о

м

а

п

л

т

і

а

в

з

а

т

і

з

а

д

і

т

а

н

и

т

а

в

к

с

и

ч

н

СИНХРОННЕ ТА АСИНХРОННЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

Елеонора СТРИГА,

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Дистанційне навчання стало звичним для освітнього процесу у всіх закладах освіти, в тому числі вищих. Для цього проводиться багато роботи з питань організації освітнього процесу, педагогічної діяльності, вибору інтернет-платформи, системи оцінювання, безпечного освітнього середовища тощо [2]. Усі ці складові потребують уважного вивчення та імплементації.

Серед настанов, що висувуються є забезпечення черговості синхронного й асинхронного навчання. Так, синхронний режим навчання передбачає взаємодії, коли всі учасники освітнього процесу спілкуються, навчаються та передають один одному інформацію в спільному електронному середовищі. При цьому вони використовують спеціальні програми для аудіо- та відеоконференції. Такий формат найбільш схожий до звичайного або оффлайн навчання.

Тоді як асинхронний режим передбачає такий вид взаємодії, під час якої учасники взаємодіють між собою із деякою затримкою в часі, обмінюючись завданнями та їх розв'язанням за допомогою різноманітних засобів дистанційного зв'язку, таких як електронна пошта, форуми, соціальні мережі, тощо. Це вже більш самостійна форма навчання, яка має бути під контролем викладача, а їй як, відомо відведено чималий відсоток у навчальних планах [1].

Ефективною моделлю поєднання синхронного й асинхронного навчання англійської мови у закладі вищої освіти є така, де пояснення навчального матеріалу та розв'язання завдань відбувається разом із викладачем, а закріплення знань та відпрацювання навичок – асинхронно.

Серед особливостей асинхронного режиму навчання англійської мови у вищій школі слід відмітити такі: